

77-78

Handwritten signature in red ink

امتحان سوئاللىرى. مېتدىلارنىڭ بىلەنمىسى ھەر ئىسەننىڭ امتحان سوئاللىرىنىڭ كىتابىدىن آڭلاۋۇلۇشقا
 اوزۇڭلارنىڭ جاۋاب وپرىمىڭلارنىڭ عبارتىدىن. امتحان سوئاللىرىنىڭ گوزلچە جاۋاب وپرىمىڭلارنىڭ، ايكىنچى
 درس وپرىمىڭلى. سوئاللىرى جاۋاب وپرىمىڭ ايجون كىتابىدا اولان عبارىتىنى حفظ ايتىڭ لازم دىگىلىدىر .
 دىلارنىڭ آڭلاۋۇلۇشقا كىندى عبارىتىلەر جاۋاب وپرىمىڭلىرى دىھا اولادىر .

عَمَل

اسلام دىنى بويىنچە بىندەلرنىڭ عَمَللىرى سىڭىز تۇرلىدىر:
 فَرَضٌ، وَاجِبٌ، سُنَّتٌ، مُسْتَحَبٌّ، مُبَاحٌ، حَرَامٌ، مَكْرُوهٌ، مُسْتَكْرَهٌ
 (۱) فَرَضٌ: شول عَمَلدىر كە، آنى قىلغان كىشى ئوابلى بولۇر .
 قىلماغان كىشى گناھلى بولۇر ، آنىڭ فِرْضىغىنە
 اشانماغان كىشى كافر بولۇر . فرض عَمَللىرى : اسلام
 دىنىنىڭ حَقلىغىنە اشانمىق ، ھەر كۈن بىش ووقت
 نىماز اوقۇمىق ، رَمَضان آينىدە ھەر كۈن روزە تۇتمىق ،
 ھەر يىلدە مالنىڭ زَكَاتىنى بىرىمىڭ ، دۆلتى يىتەرلىك كىشى
 عمرىدە بىر مَرْتَبە مَسْكَةٌ مَكْرُمَةٌ گە باروب (حَجَّ) قىلىمىق
 كىيىلىر .

اسلام دىنى بويىنچە بىندەلرنىڭ عَمَللىرى نىچە تۇرلىدىر؟ نىلدىر؟ فرض نىندى عَمَللىرى؟
 فرض عَمَللىرى نىلر كىيىلىر؟

(۲) وَاجِبٌ: شول عَمَلدىر كە، آنى قىلغان كىشى ئوابلى بولۇر ،
 قىلماغان كىشى گناھلى بولۇر ، آنىڭ واجىبلىغىنە
 اشانماغان كىشى زور گناھلى بولۇر .

واجب عمللر: وتر نمازینی اوقۇمۇق، عید نماز لیرینی اوقۇمۇق، فطرە صدقەسى بیرمەك، قۇربان چالمۇق کبیدر.
 واجب نیندی عمللر؟ واجب عمللر نیلر کبیدر؟

(۳) سُنَّت: شول عمللرکە، آنی قیلغان کشی ثوابلی بولۇر، اَمَّا قیلماغان کشی گناھلی بولماس. لکن مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ شَفَاعَتِيْهِ لَاقٍ بَوْلِمَاس.

سُنَّتِ عَمَلَلَر: یاخشی عمللر نی بَسْمَلَه ایله باشلامۇق، قرآن اوقۇر آلدندن اَعُوذُ تُهَيْتَمَك، تۇچكر گاج (الحمد لله) دیمەك، ایمانلی کشیلرگە سلام بیرمەك کبیدر. (*)
 سنت نیندی عمللر؟ نیلر کبیدر؟

(۴) مَسْتَحَب: شول عمللرکە، آنی قیلغان کشی ثوابلی بولۇر، اَمَّا قیلماغان کشی گناھلی دە بولماس، قیامت کۈنندە شلته گەدە تییشلی بولماس.

مَسْتَحَبِ عَمَلَلَر: نفل نمازلری اوقۇمۇق، نفل روزەلر طۇتمۇق، نفل صدقەلر بیرمەك، بوش وقتلردە قرآن اوقۇمۇق کبیدر.
 مستحب نیندی عمللر؟ نیلر کبیدر؟

(* تۇچكرگان کشی الحمد لله دیگاننی ایشتان کشیگە (یرحمك الله) هم سلامنی قایتارمۇق

(۵) مُبَاح: شول عَمَلدَرَكه، آنی قیلغان کَشی ده، قیلماغان کَشی ده، ثَوَابلی ده بولماس، گناھلی ده بولماس.

مُبَاح عَمَللَر: حَلال نهرسه لر نی طویغانچی آشامق و اچمک، اوطۇرمق، طۇرهق، ضَررسز سوزلر نی سۇیلهمک کبیدر. باح نیندی عملر؟ نیلر کبیدر؟

(۶) حَرَام (شول عَمَلدَرَكه، آنی قیلغان کَشی زور گناھلی بولۇر؛ آنی حَلال دیگان کَشی کافر بولۇر.

حَرَام عمللر: جان اییه سیننی اولترمک، کشیننی یاحیواننی جبر له مک، غیبّت سۇیلهمک، اوغریلق قیلماق، ایسرتکچ اچمک کبیدر. حرام نیندی عملر؟ نیلر کبیدر؟

(۷) مَكْرُوه (شول عَمَلدَرَكه، آنی قیلغان کَشی گناھلی بولۇر. آنی درست دیگان کَشی ده گناھلی بولۇر.

مکروه عمللر: اۇطۇش اویۇنلر اوینامق، ادببسز جرلر جرلامق، کَشی آلدنده ادببسز قیلنمق کبیدر. مکروه نیندی عملر؟ نیلر کبیدر؟

(۸) مُسْتَكْرَه (شول عَمَلدَرَكه، آنی قیلغان کَشی گناھلی بولماسه ده، ادببسز لک قیلغان بولۇر.

مستکرة عمللر: بازارده واورامده آشامق، آوزیننی

قابلا مېچى ايسنه مك، قچقرو ب كيكرمك كبيدر .

مكروه نيندى عمللر ؟ نيلر كبيدر ؟

بَالِغٌ وَعَاقِلٌ

فَرَضٌ، وَاجِبٌ، سُنْتُ وَمُسْتَحَبٌ بولغان عمللر نى قيلمق،
 حَرَامٌ، مَكْرُوهٌ وَمُسْتَكْرَهٌ بولغان عمللردن طييلمق (بَالِغٌ وَعَاقِلٌ)
 بولغان كشيگه تيشلى بولور . (بَالِغٌ) ديمك صبيلقدن چغوب
 اوسوب ييتكان كشى ديمكدر . (عَاقِلٌ) ديمك عَقَللى كشى
 ديمكدر . صَبى بِالالر بِالغغە حساب قىلنماسلر . ديوانه كشىلر
 عاقل دىيۇب آتالماسلر ، شونك اۇچۇن فرض و واجب
 بولغان عمللر نى قىلا آلماسلردە ، آنلر گناھلى بولماسلر .
 اير بالالر (۱۲) نچى ياشلرى طولغاندن سوڭ اوسوب
 ييتولرى معلوم بولغاچ بالغ بولورلر . قز بالالر (۹) نچى
 ياشلرى طولغاندن سوڭ اوسوب ييتولرى معلوم بولغاچ
 بالغ بولورلر . اگرده اوسوب ييتولرى معلوم بولماسه، اير
 بالالردە قز بالالردە ، (۱۵) نچى يەشلرى طولغاچ بالغغە
 حساب قىلنورلر . بالغ و عاقل بولغاندن سوڭ هر بر كشيگە
 عمرى بو ينچە شريعت بۇ يۇرغان عمللر نى قىلۇب، شريعت
 طيغان اشلردن طييلمق تيشلى بولور .